

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΠΑΡΤΕΙΑ ΚΕ ΜΑΡΤΙΟΥ
Παρά τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐπι-
τελικῶν καὶ ἔναντι τοῦ Κήπου

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΓΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ
Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ Φρ. χρ. 12

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΕΚ ΡΩΜΗΣ. Τὸ Κολοσσαῖον (τέλος), ὑπὸ Ν. Καζάνη.
- Ἡ Νύξ, ἐκ τῶν περὶ Ἀθηνῶν τοῦ κ. Α. Μεζιερες.
- ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.
- ΠΟΙΗΣΙΣ: Ὅσσεανθὸς: Ὁ θάνατος τοῦ Κουουλίνου, (τέλος) μετάφρασις Π. Πανά.
- ΕΣΠΕΡΙΝΑΙ ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ: Ἡ Μάννα, (Στρατιωτικὴ Ἀνάμνησις), ὑπὸ Γυν. Δάμ.
- Ὁ τελευταῖος Ἔρωσ τοῦ Μυσεῖ, (τῆς κ. Αμεlie Enüst, (Μετάφρ. Γυν.).
- Ὁ κ. Κοκλὲν ἐν Ἀθήναις.
- ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ. Αἱ κυρίαὶ τοῦ Ἀπτεμοῦ Ἡμερολογίου.

ΕΝ Τῷ ΔΕΛΤΙῳ. Ἡμερολόγιον. Ἐορταὶ τῆς Ἑβδομάδος. — Μακρὰ εἰδήσεις. — Ἰδιαιτέρα Γράμματα. — ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ: Τὰ Δυσκόλα Χρόνια τοῦ Δίκηνος.

ΕΚ ΡΩΜΗΣ

ΤΟ ΚΟΛΟΣΣΑΙΟΝ

(Τέλος)

Ἐν Ρώμῃ διατρίβων, ἐπισκεπτόμην συνθησίστατα τὸ Ἀμφιθέατρον τοῦτο τῶν Φλαβίων, τὸ Κολοσσαῖον.

Ὅτε ὁ φθινοπωρινὸς ἥλιος, περὶ τὴν ἐσπέραν, καταλείπων τὸν αἰσθητὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν κόσμον, φέρει τὸ φῶς αὐτοῦ πρὸς ἄλλους ὀρίζοντας, ἐν τῇ μελαγχολικῇ μονῶσει τῶν ἐρειπίων, ἀρέσκομαι μελετῶν τὴν εἰμαρμένην τοῦ ἀνθρώπου πανταχοῦ, ὅπου κατέλιπεν ἀνεξίτηλα τῆς διαβάσεως αὐτοῦ ἔγνη. Τραγικὸν θέαμα παρίσταται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν. Ἡ στιγμή, καθ' ἣν ἀποστέλλει τὴν ὑστάτην αὐτοῦ ἀκτίνα ὁ Φαῖθος, εἶνε ἡ εἰκὼν τῆς καταστροφῆς. Ὁ περίξ κόσμος λαμβάνει νεκρῶσιμον τύπον· σιωπῇ ἀπλοῦται πανταχοῦ, νομίζεις ὅτι πᾶσα ζωὴ καὶ πᾶσα κίνησις ἐξέλιπον ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. Ἀλλὰ πᾶν τοῦτο πρὸς στιγμήν μόνον. Μετ' ὀλίγον τὰ πρότερα ἐρείπια λαμβάνουσι νέαν μορφήν, νομίζεις ὅτι ἐξέρχονται ἀρτιμελῆ ἀπὸ τῶν ἱστορικῶν κευθμῶνων τῆς ἀνθρωπότητος, πρόθυμα νὰ σοὶ διηγηθῶσι τὰ ἔργα τοῦ παρελθόντος, ἀπάκουρα ἔργα, ἀτινα ἀμυδρῶς θέλεις ἀναζητήσει ἐν τοῖς ἐπισωζομένοις, ἔγγραφοις ἢ λιθινοῖς, μνημείοις τῆς ἱστορίας.

Ἐσπέραν τινὰ περιεπλανώμεν ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Φλαβιανοῦ Ἀμφιθέατρον. Ἡμῶν μόνος μεθ' ὄλων τῶν ἀναμνήσεων τῆς αὐτοκρατορικῆς πόλεως. Ἐξω οἱ κώδωνες τῶν ναῶν τῆς Ρώμης, τῆς πρωτεύουσος τῶν παπῶν καὶ τοῦ καθολικισμοῦ, τῆς Ρώμης τῶν μέσων αἰώνων, ἐξέπεμπον τὴν προσευχὴν αὐτῶν—Ave Maria. Ὁ θόρυβος οὗτος κατ' ἐλάχιστον ἐτάραττέ με. Ἐντὸς τοῦ Ἀμφιθέατρον ἐκράτει σιγὴ, ἡ σιγὴ, ἣν περιβάλλεται κατὰ τὴν ἐσπέραν ἡ φύσις. Ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν μου μόνον, ἐπὶ ἰκανοῦ

ῥήθους, ἐτάραττε τὴν γαλήνην τῆς κύκλω ἀτμοσφαιρας ὁ ἑλαφρὸς ψιθυρὸς τῆς πτέρυγος τῶν πτηνῶν, ἀσυνειδήτως θεωμένων τὸ μελαγχολικὸν θέαμα τῶν ἐρειπίων. Ὁ θάνατος ἔθηκε τὴν μοιραίαν αὐτοῦ σφραγίδα ἐπὶ τῶν τόπων τούτων. Καὶ ἐν τοῖσις ἀλλοτε ἦσαν οὗτοι τὸ κέντρον ζωῆς, κινήσεως, φιλοδοξιών, εὐδαιμονίας. Ὅποια εἰμαρμένη! Τί ἐγένετο ὁ κόσμος ἐκείνος τῶν Ρωμαίων, τερπομένον ἐπὶ ταῖς αἱματηραῖς τραγωδίαις τῶν ἀγωνιζομένων μονομάχων; τίνι τρόπῳ ἐξέλιπον τὰ αἰσθητά καὶ τὰ πάθη, τὰ συνταράσσοντα θεατὰς καὶ ἀγωνιστὰς; πῶς μετεβλήθησαν οἱ νόμοι, οἱ πρωταγωνιστοῦντες κατὰ τὴν ἱστορικὴν ταύτην περίοδον; Πρόβλημα, ὅπως παρίσταται πρόβλημα τὸ Κολοσσαῖον τοῦτο, τραγικὴ ἱστορικὴ μετάβασις τοῦ ρωμαϊκοῦ λαοῦ ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ Φόρου καὶ τοῦ Καπιτωλίου. Διότι ἡ ἀνθρωπότης ζῆ καὶ ἐξελίσσεται ἐν τῷ ἱστορικῷ αὐτῇ; βίῳ δι' ἀντιθέσεων καὶ μεταμορφώσεων.

Ὁ ἰδιώτης ἐκστατικὸς ἱσταται πρὸ τῶν παλιντρόπων τούτων φαινομένων, ἀγνοῶν νὰ ἐρμηνεύσῃ διὰ τῶν ἱστορικῶν νόμων τὴν Ρώμην τοῦ Κολοσσαίου, παραβάλλων αὐτὴν πρὸς τὴν προηγηθεῖσαν Ρώμην τοῦ Καπιτωλίου. Καὶ ἐν τούτοις ἡ μία περίοδος κυφορεῖ τὴν ἑτέραν. Ὅστις μελετήσῃ τὸν βίον τοῦ Καπιτωλίου κατὰ τοὺς τελευταίους αὐτοῦ χρόνους εὐχερέστατα θέλει κατανοῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Κολοσσαίου. Πρὶν ἢ ἐκδηλωθῇ ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ τελευταίου τούτου ἡ κοινωνικὴ ἀκολασία ἐν τῇ ὑστάτῃ αὐτῆς βαθμίδι, εἶχε προηγηθῇ ἡ πολιτικὴ ἀκολασία τῶν ἐνδοξοτάτων χρόνων τῆς δημοκρατίας. Ὁ ρωμαϊκὸς λαὸς μόλις εἶχε κατακτήσει τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν ἐν τῇ πολιτείᾳ κατόπιν τῶν κατὰ τῶν Πατρικίων ἀγῶνων αὐτοῦ, καὶ ἐξέτραπῃ εἰς τὰ ἐσχάτα τῶν ὀργίων τῆς πολιτικῆς ἐκλύσεως. Ἐν τῇ μέθῃ ταύτῃ εὐρεν ἠγήτορας ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, σαρκὸς διδηλητηριασμένης καὶ μεμολυσμένης. Ἡ ἀρχαϊκὴ ἀρετὴ τοῦ Κάτωνος, τῶν Γράκχων καὶ τοῦ Βρούτου ἡ ἀρετὴ, εἶνε ἀνίσχυροι πρὸ τῆς δημαγωγικῆς ἐπιταδαιότητος τοῦ Πομπηίου καὶ τοῦ Ἀντωνίου, τοῦ Καίσαρος καὶ τοῦ Αὐγούστου. Ὁ οἶνος τῆς δημοκρατικῆς ἀκολασίας παρέχεται εἰς τὸ πλῆθος εἰς μεγάλας δόσεις. Ἐνέγεις δηλητηρίου σταγόνας ὁ οἶνος οὗτος, οὐαὶ δὲ εἰς τὸν στόμαχον καὶ τὸν ἐγκέφαλον μετὰ τὴν χρῆσιν. Ὁ Πλάτων ἀναγράφει ἐν τῇ Πολιτείᾳ θαυμασίαν εἰκόνα τοιαύτης καταστάσεως, καὶ δὲν με ἀφίνει ὁ πειρασμὸς νὰ παραθέσω αὐτὴν ἐνταῦθα.

Ἡ ἄκρα δημοκρατικὴ πολιτεία εἶνε κήδετα πολιτεία καὶ ἀναρχὸς ποικίλη, ἰσότη-

τά τινα ὁμοίως ἴσοις τε καὶ ἀνίστοις διανέμουσα». Ἐν τῇ τοιαύτῃ πολιτείᾳ οἱ πένητες, καταλαυθάνοντες τὴν ἀρχὴν, ἀλαζῶνως προσφέρονται πρὸς πάντας, «τὴν μὲν αἰδῶ ἠλιθιότητα ὀνομάζοντες, ὠθοῦσιν ἔξω ἀτίμως φυγάδα, σαρπροσύνην δὲ ἀνανδρίαν καλοῦντες τε καὶ προπηλακίζοντες ἀποβόλουςι, μετριότητα δὲ καὶ κοσμίαν δαπάνην ὡς ἀγροικίαν καὶ ἀνελευθερίαν οὖσαν πείθοντες, ὑπερορρίζουσι μετὰ πολλῶν καὶ ἀνωφελῶν ἐπιθυμιῶν. Τούτων δὲ γέ που κενώσαντες καὶ καθάραντες τὴν τοῦ κατεχομένου τε ὑπ' αὐτῶν καὶ τελομένου ψυχὴν μεγάλους τέλει, τὸ μετὰ ταῦτα ἦδη ὕβριν καὶ ἀναρχίαν καὶ ἀσωτίαν καὶ ἀναίδειαν λαμπράς μετὰ πολλοῦ χοροῦ καταγόουσιν ἐστεφανωμένας, ἐγκωμιάζοντες καὶ ὑποκομιζόμενοι, ὕβριν μὲν εὐπαιδευσίαν καλοῦντες, ἀναρχίαν δὲ ἐλευθερίαν, ἀσωτίαν δὲ μεγαλοπρέπειαν, ἀναίδειαν δὲ ἀνδρείαν». Ὅτε τοιαύτη πόλις «ἐλευθερίας διψήσασα, κακῶν οἰνοχῶν προστατούντων τύχη, καὶ πορρωτέρῳ τοῦ δέοντος ἀκράτου αὐτῆς μεθυσθῆ, τοὺς ἀρχοντας δὲ, ἂν μὴ πάνυ πρῶο ὡσι καὶ πολλὴν παρέχῃσι τὴν ἐλευθερίαν, κολλάζει αἰτιωμένη ὡς μιαιρούς τε καὶ ὀλιγαρχικούς... τοὺς δὲ ἀρχοντας μὲν ἀρχομένους, ἀρχομένους δὲ ἀρχοῦσιν ὁμοίους ἰδία τε καὶ δημοσίᾳ ἐπαινεῖ τε καὶ τιμᾷ... το δὲ δὴ κεφάλαιον, πάντων τούτων ζυνηθοισμένων, ἀπαλὴν τὴν ψυχὴν τῶν πολιτῶν ποιεῖ, ὡστε, κἂν ὁ, τιούν δουλείας τις προσφέρηται, ἀγανακτεῖν καὶ μὴ ἀνεχέσθαι... Ἡ ἄγαν ἐλευθερία εἰσικεν οὐκ εἰς ἄλλο τι ἢ εἰς ἄγαν δουλείαν μεταβάλλειν καὶ ἰδιώτη καὶ πόλει. Εἰκόσ γάρ οὐκ ἐξ ἄλλης πολιτείας τυραννὶς καθίσταται ἢ ἐκ δημοκρατίας, ἐξ ὅμαι, τῆς ἀκροτάτης ἐλευθερίας δουλεῖα πλειίστη τε καὶ ἀγριωτάτη.»

Ἡ εἰκὼν αὕτη τοῦ Πλάτωνος εἶνε ἡ εἰκὼν πάσης πιπτούσης πολιτικῆς κοινωνίας, ἀλλ' ἐτι μάλλον τῆς ρωμαϊκῆς ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Κολοσσαίου. Ὅσω καὶ ἂν παρεξίτραπῃ ἡ ἀθηναϊκὴ δημοκρατία κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς ἀναρχικῆς αὐτῆς ἐκλύσεως, δὲν παρέστησε τὴν οἰκτράν ταύτην εἰκόνα, ἣν ὑπετόπισεν ὁ Πλάτων, καὶ ἣτις ἐκδηλώθη ἐν Ρώμῃ, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην κοινωνίαν ἀνθρώπων καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις. Ἀλλ' ὁ Ἀθηναῖος φιλόσοφος δὲν ἠντλησε τὴν σκέψιν αὐτοῦ καὶ τὴν εἰκόνα ἀπὸ τινος ἱστορικοῦ δεδομένου, τὸ ὅποῖον ἀντελήθη ἀμέσως ἢ ἐμμέσως· συνέλαβε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ψυχολογικῆς μελέτης τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἐκδηλουμένης διὰ τῆς ἱστορίας ἐξω χρόνου καὶ χρονοῦ. Εἶνε ἰδία βεβαίως τοῦ δημιουργικοῦ πνεύματος τοῦ Πλάτωνος τὰ χρώματα τῆς ἀκολάστου δημοκρατικῆς κοινωνίας, κυπτούσης μετ'

ακοσμίας και λατρευόση: την μαζόν θεό-
τητα πάση; διαφθοράς, άλλ' η πραγματι-
κότης των χρωμάτων του των προσήκει κατ'
έξοχην εις τας τελευταίας ημέρας του ρω-
μαϊκού βίου.

Η πολιτική άκολασία του φόρου και
του Καπιτωλίου εδμηουργησε την κοινω-
νικήν άκολασίαν του Κολοσσαίου.

Ο κώδων της ιστορικής Νεμεσεως κρούει
το επιθανάτου ζωμα της πτώσεως του ρω-
μαϊκού κράτους. Τετέλειστα! Εξέλιπε
πάσα αληθής ζωή και εθνική ενέργεια. Το
νευρικό σύστημα της ρωμαϊκής εκείνης
κοινωνίας, διαταραχθέν εκ των μακρών έυ-
φυλιών άγώνων της δημοκρατίας, εξηθί-
νησεν εις τοσοῦτον βαθμόν, ώστε εινα άνι-
κανον να εξεγερθή, διαμαρτυρούμενον κατά
των τελουμένων όργίων. Η έξις κτήστη
δευτέρα φύσις, δυνάμει του νόμου της πα-
θολογικής κληρονομικότητας μεταδοθείσα
από γενεάς εις γενεάς. Οι απόγονοι κατ' οὐδεν
ύστεροῦσι των προγόνων. Επί των προη-
γουμένων αιώνων, επί των Γράκχων, του
Σύλλα, του Μαρίου, του Καίσαρος, του
Αυγούστου, της ένδοξου έτι εποχής της
Ρώμης, έφρονούντο εκ άνθρωποι εκ πολιτι-
κών ίδιων λόγων, εκ κομματικών συμπερό-
νων. Raison d' état. Η πολιτική Σχολή,
η πιστεύουσα εις το άνόσιον τουτο δόγμα,
δεν ειχε λάθει έτι, όπως κατά τους ημετέρους
χρόνους, την ιστορικήν αυτής εκκόλαψιν,
ύψιστα εν τούτοις εν τη πραγματικο-
τήτι. Ήδη οι άνθρωποι δεν φρονούνται έξ
ένοματας της σωτηρίας του λαού, όστις
δεν ύφίσταται πλέον πολιτικώς, άλλ' ένεκα
έγκλήματος κατά του Καίσαρος και των
περι αυτόν; και μετ' άλλιον ένεκα τέρψεως.
Ο κόσμος εκείνος δεν αισθάνεται ήδονην
ήδονικωτέραν της από του γυνομένου αί-
ματος. Βεβαίως δεν τρέφεται έξ αυτού,
έπικνερχόμενος τέλειον εις το κατά πάσαν
πιθανότητα προϊστορικόν αυτόν παρελθόν
της ανθρωπίνης κρεοφαγίας. Ουχ ήττον
δεν βδελύσσεται αυτό, οὐτ' απειθάνεται
τοῦναντίον αισθάνεται ύπερστόν τινα ό-
ρεζον ένώπιον των γυμνών κρεάτων των
επιθανάτων μονομάχων. Έντεῦθεν ευερ-
μήνευτος η αφήγησις ιστορικών τιτων
της εποχής εκείνης, καθ' ην πλείους του
ένός αυτοκράτορος του ρωμαϊκού κράτους
δεν δύνανται να διειπνήσωσι μετ' όρεξως
άνευ της παρουσίας ανθρωπίνου κοάτος
επί της τραπέζης των. Οι τρυφήλοι οὔτοι
Λούκουλλοι εξήντηλσαν και την τελευταίαν
ευχαρίστησιν της όρεξως. Κοίμα ότι γασ-
τρονομικός τις συγγραφεύς δεν έξη κατά
την εποχήν εκείνην, ίνα πλουτίση τας με-
λέτας του από των έρατιώνων δειπνων των
ρωμαίων Αυτοκρατόρων.

Υπάρχουσιν εποχαι έν τη ιστορίη, καθ'
ας ο άνθρωπος επανέρχεται εις την θρυ-
λουμένην άρχέγονον αυτού κατ'εσασίαν,
Status naturalis, έστερημένην πάσης ήθι-
κής αρχής, ότε αληθώς κρατεί το δόγμα
του πολέμου όλων έναντιον όλων, ότε α-
ληθώς ο άνθρωπος καθίσταται λύκος κατά
του όμοίου του. Οι εμφύλιοι πόλεμοι με-
ταξύ όμαίμων η μη λαών, τὰ έξ όνομάτῃς

της θρησκευτικής πίστρεως έγκλήματα κατά
των έλευθέρων συνειδήσεων, αι έν καιρῷ
στάσεων, κοινωνικών και πολιτικών μετα-
βολών—βιαιοπραγίαι, πάντα τούτα άνα-
μιμνήσκουσι την πολυθρησκον εικόνα του
Θωμά Χόδη. Η ενεργεια του πολιτι-
σμού σταματά έν τη ιστορική εξέλιξει
της άνθρωπότητος, ίνα θριαμβώσουσιν επί
μακρόν η βραχύν χρόνον τα βιαιότατα
των άγρίων ενστίκτων. Τα έξ ενστίκτου
κακουργήματα της τίγρεως, της λεοπαρ-
δάλεως, του λύκου, του κροκοδείλου εινα
έν τοιαύτῃ περιστάει άσημαντα, πα-
ραβαλλόμενα προς τα έν έλευθέρ βουλή-
σει και ύπολογισμῷ τελούμενα έγκλήματα
των ανθρώπων, είτε οὔτοι καλοῦνται Ρω-
μαίοι αυτοκράτορες, ζητούντες ν' άποκτεί-
νωσι τον έν σπέρματι Χριστιανισμόν, είτε
Χριστιανοί έροφάται της θρησκείας, της
αγίας και του έλευθ, φρονούντες διά του
όχλου της Αλεξανδρείας ένάρετον παρθέ-
νον, αληθῆ της επιστήμης Έστιάδα, είτε
πρωθιεράρχη της Ιεῆς; Εξείτίας, ρί-
πτοντες εις το πύρ πάντα έλευθέρων της
επιστήμης έργάτην, στιγματίζοντες αυτόν
ως όργανον πονηρού πνεύματος. Το άγρον
θηρίον μινείται υπό την ασπληρην ήθεν-
νον και το υποκριτικόν ράσον του ήθικολό-
γου. Ο άνθρωπος φιλοτιμείται ν' ανα-
δειχθῆ άνώτερος του θηρίου άν τουτο εινα
ικανόν να κατασπαράξη, μέχρις ότου το
έξωθει η φυσική αυτού όρεξις, η όρεξις του
άνθρώπου ένε ανεξάντηλος, διότι ουχ ήτ-
τον λέγεται λογικόν όν, αι δε όρμαι αυτού
έξκινούνται μέχρι του άπειρου.

Ο φρονεοβλαβής εκείνος αυτοκράτωρ, ο
καλλιτέχνης του έγκλήματος, όστις, καθ' ην
στίγμην θνήσκων, δεν διατάζει να υποκριθῆ
και να επιφωνήση το κλασικόν και άναί-
σχυντον έκείνο: Qualis artifex nreο!
διατάσσων να βάλωσι το πύρ εις την πρω-
τεύουσάν του, αισθάνεται άγρία όρ-
μας, ως αδύνατον να αισθανθῆ το θηρω-
δέστατον των θηρίων. Και έν τούτοις, δεν
χειροκροτεί αυτός μόνος χειροκροτούσι πάν-
τες οι κόλακες, είτε εκ πεποιθήσεως, είτε
έξωνημένον. Χειροκροτεί αυτή η κοινωνία
έξ ήδονης επί τη εκατόμβῃ ταύτη των
πυρπολούμένων βωμών και έστιών. Αλλ' η
θυσία δεν σταματά μέχρι του σημείου του-
του καθίσταται φρικωδέστερα και απαι-
σιωτέρα, καταγγελλομένων των Χριστιανών
ως των άπουργών του έγκλήματος, και
φρονούμενων παντοειτρόπως, ίνα κατα-
στή η ήδονή του τυράννου και των περι
αυτῶν πληρესτέρα.

Τοιαύτας έντύψεις προκαλεί το απαί-
σιον τουτο οικιδόμημα του φλαβιανού Αμ-
φιθεάτρου. Η σείψις σταματά υπό το έ-
παχθές βάρος των έξ αυτού ιστορικών άνα-
μνήσεων διατάλει υπό το τραγικόν τουτο
προβλημα: ήτο δυνατόν να προβῆ η αν-
θρωπότης εις τοιούτο σημείον διαφθοράς
και εξαχρειώσεως, όπως παρεδσαν οι ιστο-
ρικοί και οι υπομνήματισταί των χρόνων
εκείνων; Ήτο δυνατόν ν' άπογυμνωθῆ η
ρωμαϊκή κοινωνία εις τοιούτον βαθμόν,
ν' άποκάλυψι έν τη έσχάτῃ άναίσχυντιξ
βδελυρά αισθημάτων και πάθῃ, άδιαφορούσα

πρός πάσαν σύγχρονον κρίσιν, περιφρονούσα
την έτυμηγορίαν των μεταγενεστέρων. Πε-
ρίεργον ιστορικόν φαινόμενον. Η ήδονή και
πάλιν η ήδονή, η άπολαυσις της σαρκός
και των αισθησεων, εινα το πρώτιστον έλα-
τήριον του κόσμου εκείνου; άδιάφορον υπό
τινας θέλει ευρεί αυτην συνθήκη.

Scripta manent. Πάν μνημείον έπισω-
ζόμενον εκ της εποχής ταύτης μαρτυρεί
ταῦτα: από των ιστοριών του Τακίτου
και του Σουετωνίου, από των σατυρών του
Πέρσου και του Πετρωνίου, μέχρι των κο-
λοσσαίων στοών του φλαβιανού Αμφιθεά-
τρου. Η ιστορία της περιόδου ταύτης εινα
γυμνή, πραγματική, όπως και η κοινωνία,
ης την εικόνα άπομνημονεύει. Ο Τι-
βέριος, ο Κλαύδιος, ο Νέρων, ο Κομμώδης
ήσαν τέκνα της γυμνης ταύτης κοινωνίας,
όπως ήσαν τέκνα αυτής η Λιβία, η Μεσο-
παλίνα, η Αγριππίνα. Κατά του ακατά-
στου αυτής βίου έλαχιστα όπληρξάν οι δια-
μαρτυρηθέντες. Οι πλείστοι εκλινον το γόνυ
πρό των γεγονότων, εύρισκοντες αυτά ψυ-
σικά και νοήμα, όπως έν τη προηγουμένη
περιόδῃ τα πολιτικά έγκλήματα των έλ-
ληνομαχουσών πατριών. Ουδέεις των Ρω-
μαίων εκείνων πολιτών ύπεκρίνετο. Το έγ-
κλημα, η πράξεις των στοιχειωδেষτι-
των κανόνων της τιμής και της αξιοπρε-
πείας του ανθρώπου, ουδένας έπέσυρε την
κριτικήν. Και άν τις από του βάθους του
σπουδαστηρίου του, η της οικογενειακής
στέγης, ειχε την μωρίαν να διαμαρτυρηθῆ,
διά μιν την έξουσίαν ήτο έγκληματίας, διά
τους πολλούς φρονεοβλαβής, διά τινας ευα-
ρίθμους ιδεολόγους.

Ουδέμία γραφίς εινα ικανή να παράσχῃ
πιστήν εικόνα της κοινωνικής εκείνης κα-
ταστάσεως, ην ύπερ πάν' άλλο μνημείον
της αιωνίας πόλεως ένθυμίζει το Κολοσ-
σαίον. Πανδαίμονιον παραφρόνων ήθοποιών,
καταγώγιον πάσης άκολασίας και βδελυ-
ρίας, έν φ ο άνθρωπος εινα θύτης άμα και
θύμῃ, μηδεν έχων ίερῶν και όπιον, μουσ-
ρά σκηνογραφία άνοσίαν αισθημάτων και
παθῶν, τοιαύτη των Αυτοκρατόρων η Ρώ-
μη. Μετ' άλλιον η σκηνή παραλλάσει
υπό την επίδρασιν του κόρου, του καταλα-
θόντος τας αισθήσεις, αιτινες άπόλασαν
πάσαν αυτών νευροπάθειαν, καταπεσοῦσαι
εις έντελή άτονίαν. Έν τῷ μέσῃ του τέλ-
ματος εκείνου ουδέμία πινόη ζωτικής ενεργ-
είας, δυνάμην να εξεγείρη και ένα μόνον
Ρωμαίων, αξιον απόγονον της άρετής του
Κάτωνος η του Βρούτου. Ο άρχαίος κό-
σμος άποθνήσκει, η σήψις καταφθείρει τα
σεσηπῶτα αυτού μέλη, αφ' όν καταπίπτου-
σιν οι σκώληκες της ιστορικής άποσυνθί-
σεως του ρωμαϊκού κράτους, υπό τον άπ-
αίσιον ρόγγον των μονομάχων, των κιναι-
δων, των Βακχίδων, των περιτριμμάτων
πάσης κοινωνικής τάξεως.

Fuit Roma! Έπί μίαν χιλιετηρίδα έ-
ξεπρόσώπησε την ιστορικήν της ανθρωπό-
τητος δράσιν. Η παρά τον Τιβέριν πόλις
διά θαυμάσιον κοινωνικό και πολιτικό όρ-
γανισμόν εκυριόχησε σχεδόν του τότε γυν-
αίου κόσμου: άπερρόρησε τους Ιταλιώτας,

κατέβαλε τους Έλληνας και τους Μακεδό-
νας, κατετρόπωσε τον Αννιβαν και τον
Μιθριδάτην, εξήσόμενος της Κλεοπάτραν
και την Ζηνούβιαν, κατεδάμασε τους Πικ-
θους και τους Σαρμάτας, τους Γερμα-
νούς, τους Γαλάτας, και τοσοῦτους άλλους
λαούς, ών ο αριθμός λεγών έν τη ιστορία.
Το κοσμοπολιτικόν όνειρον του Μεγάλου
Αλεξάνδρου έσεν ένταθα τελειαν λύσιν
και πραγματίαν. Η Ρώμη ένετο πρω-
τεύουσα της γνωστής οίκουμένης, άνεπι-
βάστη εις τον ύψιστον κολόφωνα της δόξης
και της ισχύος, άλλά δια να καταβυθισθῆ
μετ' άλλιον εις τας τελευταίας βαθύδας
της εθνικής καταπτώσεως και κατασχύνης.

Οὔτως εξέλιπεν από της ιστορικής σκην-
νῆς η πολις των Καισαρών. Από παλαιού
λέγεται, ότι ουδέμία ύπάρχει άποστάσις
από του Καπιτωλίου εις την Ταρπηλίαν. Οι
έστεμμένοι του Καπιτωλίου ήρωες έσχον
πλέον η άπαξ την Ταρπηλίαν η δε Ρώμη
έχει ήδη έπίσης την Ταρπηλίαν αυτήν, μετά
τοσοῦτους ιστορικούς θριάμβους και τρό-
παια έν τῷ αμφιθεάτρῳ του Κολοσσαίου.

Μετα ταῦτα, κατανοῶ την άπέλπιδα έ-
κείνην κραυγήν του Ρωμαίου αυτοκράτορος,
λέγοντος εις εαυτόν:

«Πάντα, τὰ μιν του σώματος, ποταμός,
τὰ δε της ψυχῆς, όνειρος και τύφος» ο
δε βίος, πόλεμος και ζένος επιδημία η υ-
στεροφημία δε, λήθη».

Εινα η γήνησάτη έκδηλώσις της θλίψεως,
ην δύναται να αισθανθῆ πᾶς τιμῆς ανθρω-
πος, είτε πληθεις, είτε επί του θρόνου κα-
θημενος, ένώπιον του τραγικού θεάματος,
όπερ παρίσταται το Κολοσσαίον από της ή-
μέρας της παραδόσεως αυτού εις τον ρω-
μαϊκόν όχλον μέχρι της υπό των βαρβα-
ρων όριστικής καταλήψεως της Ρώμης.

Οι χῆνες του Καπιτωλίου πρό πολλῶν
αίωνων ειχον εκλίπει, άλλ' ειχον εκλίπει
μετ' αυτών και οι πολιται της Ρώμης.

N. KAZAZIS

Ο Κ. ΚΟΚΛΕΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Δικαίως εκρήθη ως γεγονός αξιον ιδιαι-
τέρας μνείας η κατά την εβδομάδα ταύ-
την βραχεία εν Αθηναις διατριβή του έξο-
χου γάλλου ήθοποιου κ. Κοκλέν διότι έ-
πρόκειτο περί καλλιτέχνη Γάλλου πεπρω-
κισμένου ύπ' όλων των τεχνικών άρετών,
αιτινες καθιστάσι την τέχνην θεϊόν τι δώ-
ρημα, χρησιμοποούμενον υπό των κατό-
χων προς διοχέτευσιν του καλού εις τας
ψυχας των φοιτητών των θεάτρων. Αλλ'
όπως έν επιγνώσει αισθανθῆ τις και κρίνη
περί της ανεκπρόστη ήθικής άπολαυσεως
τοιαύτης από σκηνῆς διδασκαλίας, προα-
παιτείται καλλιτεχνική τις διάπλασις, ης
άτυχώς στερείται ο Αθηναίος κόσμος
της εποχής μας, ως επί το πολύ. Και βε-
βαίως, αφού επί εικοσιπενταετιαίον ολόκλη-
ρον όλαι ένειράφημεν υπό θεατρικήν έπο-
ψον έν τη άκοσμη σχολῇ του έλαφρού γα-
λικου θεάτρου, πᾶς της δυνατόν να περι-
μνέμεμεν διάφορον άποτέλεσμα.
Το πολύ κοινόν λοιπόν έτίμησε διά της

παρουσίας του τας δύο παραστάσεις του
Κοκλέν διά λόγους ως επί το πλείστον ά-
σχετους προς τα την εν μένει τέχνην και
τον έξοχον τεχνίτην. Ο μιν όπως δείξῃ
ότι εινα πανταχού παρών, ο δε όπως μη
έπιτρέψῃ να φαντασθῆ τις ότι ύστερεί έν
τη προς την τέχνην άποδομένη τιμῃ,
άλλος όπως φέρῃ εις έπαρην το φράκον
του προς τα αναπαυτικά καθήματα του
θεάτρου Μπουκουρη και άλλος όπως άπο-
δείξῃ ότι δεν προείται από το ύψος των
τιμών η αναξιοπαθούσα τσιπητού. Ήτο
κατ' ακολουθίαν έπόμενον ο μέγας ήθο-
ποιος να εξαγγίλῃ τα δημοσιευθέντα έν τῷ
τύπῳ συμπεράσματα, άν πιστῶς ανεκινώ-
θησαν αι έκτυπώσεως του, περί του άθικαί-
κου άχροατηρίου. Συνειθισμένος εις την λα-
τρείαν των συμπατριωτών του, οιτινες έν
επιγνώσει παρακολουθοῦσιν αυτόν έν τη
ένθῳ υποκριτικῇ του δεινότητι και ωφέ-
λιμους εκάστοτε αποκομίζουσιν έντυπώσε-
εις της διδασκαλίας του, εύρεν ήμεις ψυ-
χουσι και ξεφρόσθη μετ' άλλιον διαμύη-
τος, ήτις μᾶς τον παρουσιάζει παραπολύ
άπαιτητικόν και μη λαμβάνοντα ύπ' όψει
τας περιστάσεις. Λησμονεί ο κ. Κοκλέν ότι
το κοινόν του Λονδίνου πρό έτών τιτων
παρευρίσκει εις τας παραστάσεις του μετὰ
γαλλοαγγλικών λεζικιών και πιστεύει σπου-
δάζει ότι όλος εκείνος ο κόσμος ήτο εις
θέσιν να παρακολουθῆ θρησκευτικῶς την
έξελικιν των παριστανόμενων έργων και
ν' αντιλαμβάνηται των λεπτοτήτων της
Γαλλικής γλώσσης; Αλλά λέγει, ότι το
θέατρον δεν ήτο πλήρες, και έχει δικαίον.
Δεν ύπολογίζει όμως ότι αι Αθῆναι δεν
εινα Παρίσι η Λονδίνον, όπου πενήντα
θεάτρα καθ' έσπέραν πληροῦνται κόσμος!
Παρ' ήμιν πεντακοσίοι περίπου άνθρωποι
άποτελοῦσι την διασκεδάσουσαν κοινωνίαν,
είτε έν θεάτρῳ, η έν χοροῖς, η όπουδη-
ποτε. Αυτόι πληρώνουσιν όλα τα ακριβᾶ
θεάματα, δια δε τους πολλούς η δεν ύπάρ-
χουσιν εὔθηκα η... τα ύπάρχοντα δεν εινα
του παρόντος; να εξετασθῃσι τί εινα. Το
ζήτημα λοιπόν της κενῆς αιθούσας του
θεάτρου κατά τας παραστάσεις του κ. Κο-
κλέν εινα πᾶς ζήτημα οικονομολογικόν, ίσως
δε σχετίζεται και προς το ίσοῦτόν, η επί
του όπιου μελέτη ήμῶδες πιθανόν και
τους κ. ύπουργούς να παρασταθῶσιν.

Έστεισμένως λοιπόν εξήρασε γνώμας ο
γάλλος τεχνίτης και έδειχῆ κάτοχος των
άλλοζῶτων ιδιοτροπιών των καλλιτεχνών
όλων, οιτινες συχνά κταντάσι γελοίοι. Τῷ
εύχόμεθα έν τούτοις κατεῦδιον και συγ-
χρονως υγιειαν με την παράλησιν να εξα-
ναπεράσῃ μετὰ εικοσιπέντε έτη, ότε θᾶ
εορτάσωμεν την εικοσιπενταετηρίδα του υπό
της Α. Μ. ιδρυθησομένου θεάτρου και τότε
τῷ ύποσχόμεθα, ότι θᾶ έχουμεν και θεά-
τρον αντί άχοῦριον, και υποκριτας αξίους
του όνόματος και άκρατας αξίους του
Κοκλέν.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Έν των άλυτων παρ' ήμιν ζητημάτων,
δι' ο άλλοι μιν άτυχεις κόπτονται βωδών-

τες... έν τη έρήμῃ, άλλοι δε εύτυχεις
αγρον ήθροσαν, εινα και η άσυνείδητος
ληρομία των περι την Πνύκα άρχαίον τό-
πων. Είθε το κατοκίτην άποσπασμα εκ της
περί Αθηνῶν μελέτης σοφού φιλελληνοῦ,
να διδάξῃ τους άρμοδίους, ποίαν άπόλειαν
δεινῆν ύφίσταται η ημετέρα πόλις έξ εκά-
στοι κτυπίματος της Ιερουούλου των λατό-
μων σκαπάνης. Άλλως τε δεν όμιλεί ο κ.
Κοντόπουλος, πάλιν όμιλεί ο Μεζιέρ.

Τα έργα της εβδομάδος τα πληρώ-
σαντα δια του θορύβου των τας ήμέρας του
κοινού εινα: του γάλλου καλλιτέχνη κ. Κο-
κλέν αι δύο παραστάσεις, ως προς θλίψιν
μας δεν εξετίμησεν όσαυ έδει η Έλληνική
πρωτεύουσα, όπως οὐδ' αυτη όσαυ έδει εξε-
τιμῆθη υπό του διαστήμου ήθοποιου η
ανακλίψις των κλεπτῶν του νομισματι-
κού Μουσείου... ήτις δεν έγένετο ακόμη,
λησμονηθέντος του άπαισιού έγκλήματος,
ως τόσα άλλα και η άντ' αυτών τιμωρία
των πτωχών λογίων, οιτινες εύρισκον με-
λοτε συγγράμματα τινα, χάριν των έλλε-
τών των, εις την Βιβλιοθήκην του Πανα-
πιστημίου, αλλά τώρα εύρίσκουσι μόνον
την θύραν της κλειστής... Φιλολογικά νέα,
πλήν των δύο τελευταίων ποιητικῶν έσπε-
ρίδων του Παρρασού, της χθεσινῆς του
ποιητού κ. Συνοδινού και της παρελθού-
σης, καθ' ην ο Αγγίλιος Παράσχος άνέγνω
τον Αλεξρόδον του (ούτινος άπόσπασμα δεν
λησμονοῦμεν ότι ύπεσχηθῆμεν, άλλ' ανα-
βάλλομεν μόνον δια το προσεχές φύλλον),
έν μέσῃ πλήθους πρωτοφανούς—δια πάντα
άλλαν—εξαρθέντος εις τους ύψηλους κό-
σμος, εις οὐς το φέρει εκάστοτε το ήθι-
κού μας ποιητῷ η ποιήσις και η απαγ-
γελία. Αλλα νέα δεν ήκούσθησαν, πλήν
των φιλολογικῶν έσπερίδων, ως έν Χανίος
συνέστησεν η περσοτισμένη πρωτοβουλία
του γυμνασιάρχου κ. Ψιλίχη και των
προσεχῶς άρχόμενων έν τη προσφιλει Έρ-
μούπολει, χάριν εις την φιλότιμον ένερ-
γίαν των έφορων της αὐτοῦ λίσχης Η
Ελλάς, και της προσεχούς εκδόσεως της
Αρατολής, ήτοι ανθοδέσμης μελετών, ά-
ναδεικνυσοῦν τα θεληγτρα της ώραιας
πατριδος του συνεργάτου ήμῶν κ. Μ. Αρ-
γυροπούλου, οὔ την Αγίαν Μαρίναν χθες
έτε έδμμοσεύσαμεν.

Και άπομείνει; ο χορός των Ανακτόρων!
Ότε πρό τιτων ημερῶν διακρίνομεν έν-
τός ταπεινού εραπλωματοποιείου ένα των
κομψοτέρων των Αθηναϊκών αιθουσῶν
λέοντα εξεπλάγημεν. Πᾶς αυτός, ο μυρό-
βλητος, να κατέρχεται μέχρι του χυδαίου
εκείνου εργαστηρίου; Αλλα φαντάσθητε την
εκπληξιν μας, ότε έμάθομεν τον λόγον. Τῷ
επαίρνον μετρονδία να τῷ κατασκευάσωσι...
κνήμας! η μάλλον να... συμπληρώσωσι
τας ιδιαιτες του δια βάμβλους! Διότι δεν
θ' άγνοήτε βεβαίως, ότι των κομψῶν μας
λεόντων τινες θᾶ παραστῶσι κατά τον χο-
ρόν ταύτου φέροντες φράκα χρωματιστά,
κοντας αναξυρίδας και περικνημίδας λευ-
κᾶς, ως επί Λουδοβίκου ΙΔ' και... no-
belsse oblige, η εὐγένεια το άπαιτεί να
μη διακρίνωται αι όστεώδεις κνήμαι των!

ΟΣΣΙΑΝΟΥ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΥΚΟΥΛΙΝΟΥ

(Μετάφρασις Παναγιώτου Πανῶ)

(Τέλος)

"Ετσι ὁ Καρλιός ἔφαλε. Ὁ ἥρωας τὸ τραγοῦδι ἄκουε ἔς τὴν ἀσπίδα τοῦ ἐπάνω πλαγιασμένου. Ἐταίς ἔρπαιτους ἀκούσθησαν ἄναυθοῦνοι ψάλλαι...

"Ὅμοιος μὲ τὸ ἄγριο τοῦ Λούδα ἦταν πνεῦμα, (11) Πῶς φοβερὸ ἀνάμεσα τρέχει ἔς τὰς καταγίδες, Καὶ ἀστραφαίει τὰ μάτια τοῦ σκορπίου πολέμου...

(11) Πνεῦμα τοῦ Λούδα, ὁ Ὀδίνος; ἡ μεγάλη θεοῦς τῶν ἀρκανῶν λαῶν, περὶ οὗ γίνεται διὰ μακρῶν λόγων ἐν ἑτέρῳ ποιήματι τοῦ Ὀσσιανῶ (Καριετούρα).

"Ἐπάσανε οἱ ἥρωες, καὶ σὺ μ' αὐτοῦ; δὲν ἦσαν! Τὸ θλιβερὸ ἀπὸ μῆνυμα, ἔς τὸ δασωμένο Μόρβεν, Ἄϊ ὄχι, μὴν τὸ φέρεται. Μὴν πῆτε εἰς τὴ Σέλμα...

(12) Ὁ Κουκουλίνος εἶνε ὁ διασημότερος ἥρωας τῆς ἱρλανδικῆς παραδόσεως, περὶ τῆς ἐκείνου λαοῦ τοῦ ὁποίου πολλὰ λέγονται. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὀνόματι Κολώχ, ὑπῆρξεν ἐπίσης διάσημος ἐπὶ ἀνδρείᾳ καὶ τοξευτικῇ ἐπιδεξιότητι...

ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ, σελίς 5, στήλη 1, στίχος 17, ἀνεγράφη: Ἐστεχόνταν.

ἘΣΠΕΡΙΝΑΙ ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ

Η ΜΑΝΝΑ

(Στρατιωτικαὶ ἀναμνήσεις)

Τὸ στρατόπεδόν μας εὐρίσκετο μίαν ὥραν μακρὰν τῆς πόλεως, ἐπὶ ἀχανοῦς πεδιάδος, ὀλίγον ἀνωθεν ποταμοῦ. Μόλις εἰχομεν ἐπιστρέψει, μετὰ δεκάωρον συνεχῆ ἐργασίαν, ἐκ τινος πρὸς βορρᾶν ἀνεγειρομένου οχυρώματος, τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ὁποίου εἰχομεν διαταχθῆναι ἐπισπεύσασθαι...

Ἡ ἐμφάνισις ξένου προσώπου ἐν στρατοπέδῳ ἐγείρει ζωηρῶς τὸ ἐνδιαφέρον πάντων. Εὐρισκόμενος ἕκαστος μακρὰν τῶν προσφιλῶν τοῦ προσώπου, νομίζει τὸν ἐπισκέπτην πατέρα, συγγενῆ, πατριώτην ἢ κομιστὴν ἐπιστολῆς ἐπὶ αὐτόν, καὶ κρυφαίως χαρὰ...

μεῖς τὸ μάθαμε στὸ χωρὶο ἔδω καὶ ἄλλοις μέραις πῶς μετατεθήκατε δῶ καὶ κίνησα κ' ἦθα, ἀφοῦ εἰσαίτε τόσο κοντὰ καὶ εἶχα τόσο καιρὸ νὰ λάβω γράμμα...

χαιριτών στρατιωτικῶς, ὁ κ. ἐπιλοχίας δὲν εἶνε ἐδῶ;

— Τί τὸν θέλεις;

— Ἦθελα νὰ τὸν ἐρωτήσω ἂν ἔχετε εἰς τὸν λόγον σας κάποιον στρατιώτην Δημητρίου Δημητρίου.

— Δὲν ξέρω τίποτε! μοὶ ἀπάντησεν ὁ κ. λοχίας, ἀφοῦ παρετήρησε πολλὰ καὶ μεγάλα βιβλία.

Ἐγνώριζον ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιμείνω πλεόντερον καὶ ἀπῆλθον, ἀφοῦ ἐχαιρέτισα πάλιν, ἐρωτῶν τοὺς στρατιώτας, οὐκ συνήντων, ποῦ ἐκείτο ἡ σκηνὴ τοῦ δεκανέως Κυριακοῦ, καὶ ἐὰν ἐγνώριζον τὸν Δημητρίου Δημητρίου. Αἱ αὐταὶ φωναὶ, ἡ αὐτὴ ταραχὴ καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ.

— Δημητρίου Δημητρίου!

— Ἀπέβιασεν! ἀπάντησε βραγχῆ φωνῆ μακροῦθεν.

Κατεπλάγην ἡ φωνὴ ἐκείνη ἐπληξε τοσοῦτον δεινῶς τὴν καρδίαν μου, ὥστε ἐμείνα ἀκίνητος ἐπὶ πολὺ. Ἦτο ἀληθὲς ἄρα; ... Καὶ ἡ μήτηρ; ... Τίς θὰ λήθῃ τὴν πόλιν νὰ ἀναγγεῖλῃ τὸ τοιοῦτον εἰς τὴν ἀγωνιωδῶς ἀναμεινόμεν ἡμέτερα; Ὁ τὴν φρικώδη καὶ ἀπαίσιαν λέξιν ἀναφώνησας στρατιώτης μὲ ἐπλησίασε καὶ μοὶ ἐπεθεόβιασε τὸ ἀληθὲς τῆς θλιβερᾶς εἰδήσεως. Ἀδύνατον νὰ πεισθῶ καὶ ὠδηγήθην, τρέμων σχεδόν, εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ δεκανέως.

— Ναι, συνάδελφε, πέθανε ὁ κακομοῖρος, πρὶν φύγομε ἀπ' τῆς πρωτεύουσας. Πέθανε ἔς τὸ νοσοκομεῖο. Καὶ δὲν ξέρεις τί καλὸ παιδί ἦτανε!... Ἀλλὰ τί τὸν θές; Δάκρυα ἔρρου ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του. Τῷ ἐξήθηκα ἐν ὀλίγοις πάντα, κλαίων καὶ ἐκφράζων τὴν ἀπορίαν μου πῶς τοῦτο δὲν ἐγένετο γνωστὸν τῇ οἰκογενείᾳ του καὶ πῶς τὸ ἦγνοι ὁ αἰτιστής του.

— Σέρω καὶ γῶ, συνάδελφε, τί γίνεταί; μοὶ ἀπάντησεν ὑψὸν τοὺς ὄμους.

Ἀπῆλθον πάραυτα ὅπως πορευθῶ εἰς τὴν σκηνὴν μου. Μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπισκεθῶ τὴν μητέρα. Ἐδίσταζον μάλιστα νὰ ἐπανεέλθω καὶ ἐν τῇ σκηνῇ μου αὐτῇ, διότι εὐρίσκειτο πλησίον ἐκείνης. Ἄνε' ἐμοῦ δὲ διπυθνήθη ὁ πατριώτης πρὸς τὴν δυστυχῆ μάγνα.

Ἐπανερχόμενος εἰς τὸν λόγον μου βραδέως μὲ βεβαρημένην καρδίαν καὶ ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων, συνήντησα τοὺς ἐπιλοχίας ἐπιστρέφοντας ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ τάγματος, πρὸς ὃ εἶχον καταθέσει τὰς δυνάμεις τῶν λόγων των... Τὰ πάντα ἦσαν ἐν τάξει.

Ad.

Ο ΤΡΑΥΕΤΤΑΙΟΣ ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΜΥΣΣΕ

Ἐν ἔτος σχεδὸν πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ποιητοῦ, ἡ δεσποινὶς Κολὲν, ἥς ἡ ἀφοσίωσις ὑπεστήριξεν αὐτὸν μέχρι τέλους τοῦ ἐπαδύνου βίου του, εἶδεν ἀναβαίνουσαν εἰς τὸν ἄνω τοῦ ἰδίου τῶν ὁροφῶν, ὠραίαν γυναῖκα, ἀλλὰ λευκὴν ὡς ἄγαμμα.

Ἡ γυνὴ ἐστὶ πρὸ τῆς θύρας μικροῦ θα-

λάμου πρὸ πολλοῦ κενοῦ, πρὸς μεγάλην τοῦ ποιητοῦ εὐαρέσειαν.

Ἦτο νῆα συγκάτοικος.

Ἡ δεσποινὶς Κολὲν ἔμαθεν, ὅτι ἐπασχεν αὐτὴ καὶ ὅτι εἶχεν ὑπερβῆ τὸν τελευταῖον τῆς φθίσεως βαθμὸν, καὶ ὠμίλησε περὶ τούτου ἀοριστῶς εἰς τὸν κύριόν της. Ἀλλ' ἡ νῆα γείτων δὲν ἠνώχλησεν αὐτὸν ποσῶς. Δὲν ἦτο θορυβώδης οὐδ' ἤκουον αὐτὴν κινουμένην, καὶ ὁ νευροπαθὴς ποιητῆς δὲν ἐταράχθη οὔτε εἰς τοὺς ἐν ἐργηγόρσει ὄνειρους του οὔτε εἰς τοὺς ἐλαφροῦς νυκτιοὺς ὑπνῶστος τοῦ.

Εἶχε λησμονήσει μάλιστα τὴν διακριτικὴν καὶ σιωπηρὰν ἐκείνην ὑπάρξιν, ὅτε ἠμέραν τινὰ ἐπανῆλθεν ἐζημιμένος εἰς τὸ οἰκημιά του, ἀφ' οὗ μόλις πρὸ τινῶν λεπτῶν εἶχεν ἐξέλθει.

— Σὰς εἰδοποιῶ, λέγει εἰς τὴν οἰκονόμον του, ὅτι δὲν θὰ ἐπανεέλθω ἀποφθε οὔτε νὰ φάγω οὔτε νὰ κοιμηθῶ. Θὰ ὑπάγω εἰς τὴν ξενοδοχεῖον. Δύνασθε νὰ ἐξέλαιετε ἀπ' ἐδῶ καὶ νὰ ζητήσωμεν ἄλλο οἰκημα. Εἰς αὐτὸ ἐδῶ δὲν θὰ μ' ἐπαινίδουν πλέον.

Τὶ εἶχε λοιπὸν συμβῆ τὸ τόσῳ τρομερὸν κατὰ τὰς βραχείας ἐκείνας τῆς ἐξόδου του στιγμῆς; Ἐκείνη τὴν στιγμὴν ὑπερέβαινε τὴν κλίμακα ὃ Ἀλφρέδος δὲ Μυσσὲ εἶχε σκαματῆσει πρὸ ἀνθρώπων τινῶν ἀναβιβαζόντων ἐν πιάνο.

Πιάνο! Ὑψίστη Θεέ! Διὰ ποῖον; Διὰ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, τῆς ὁποίας τὸ δωμάτιον ἦτο ἀκριβῶς ὑπεράνω τοῦ ἰδίου του. Ἡ οἰκία ἡ τόσῳ γαλήνιος εἰς τότε, ἡ μόλις κατωκνημένη, κειμένη εἰς ὁδὸν ἀνευ λιθοστρώτου καὶ σπανίως διατρεχομένη ὑπὸ ἀμάξης, ἐμειλλε λοιπὸν νὰ γίνῃ καυχόνοιος! Φρίκη! Πιάνο! τὸ ὅποιον θὰ ἐχειροκόπου ἀνεπιτηδείως ἴσως κατὰ τὰς ὥρας τῶν ποιητικῶν του μελετῶν. Ὁ βάσανος! Ὅχι, δὲν θὰ τὸ ἤκουεν ἐκείνος.

Ἐπρεπε νὰ μετοικήσῃ τάχιστα, αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἡμέραν, πορευθῆς.

Ἡ δεσποινὶς Κολὲν προσεπάθει νὰ ἡμερῶσῃ τὸ μέγα παιδίον:

— Ἀλλὰ, Κύριε— ἔλεγε βλέπουσα τὸν Μυσσὲ κατάπληκτον, ὡχρόν, καθήμενον ἐν βαθείᾳ ἀποθαρρύνσει, τὴν ράβδον εἰς τὴν μίαν χεῖρα καὶ τὸν πῖλόν του εἰς τὴν ἄλλην κρατοῦντα— συνέλιθε. Εἶνε τρέλλα νὰ τρέπῃσθε εἰς φυγὴν ἐνώπιον ἀπειλῆς, ἥτις δὲν θὰ ἔχη ἴσως ἀποτέλεσμα. Πολλοὶ ἔχουν κλειδοκῦμβαλα κατὰ συνήθειαν ἢ χάριν πολυτελείας, ἀλλὰ δὲν τὰ μεταχειρίζονται. Ἡ κύρια αὐτὴ εἶνε ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος θὰ δυνήθῃ ἄρα νὰ παύσῃ; Δὲν θὰ τὴν ἀκούσωμεν ποτὲ ἴσως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, θὰ εἶνε πάντοτε καιρὸς ν' ἀναχωρήσωμεν, ἐὰν ἀρχίσῃ. Ὑπομείνατε μίαν ἢ δύο ἡμέρας, ὅπως εἴρω τοὐλάχιστον κατὰλληλὸν οἰκημα, ἐὰν ἀπαραιτήτως πρέπη ν' ἀρῆσθωμεν τοῦτο, εἰς τὸ ὅποιον εἴμεθα τόσον καλά.

Ἐπὶ τέλους ἡ ἀξία γυνὴ κατωρῆσθε νὰ καταπραῖνῃ τὸν εὐερέθιστον ἀσθενῆ. Ἐξῆλθεν ὑπόσχομενος νὰ ἐπανεέλθῃ καὶ περιμηνίη τὴν τόσῳ ἐπιφοδὸν μουσικὴν ἐκέρξιν, ὅσῳ δύναται νὰ εἶνε εἰς τοὺς ἡγεμόνας ἡ...

Ἐπὶ τέλους ἡ ἀξία γυνὴ κατωρῆσθε νὰ καταπραῖνῃ τὸν εὐερέθιστον ἀσθενῆ. Ἐξῆλθεν ὑπόσχομενος νὰ ἐπανεέλθῃ καὶ περιμηνίη τὴν τόσῳ ἐπιφοδὸν μουσικὴν ἐκέρξιν, ὅσῳ δύναται νὰ εἶνε εἰς τοὺς ἡγεμόνας ἡ...

Ἦταν ἐπανῆλθεν, ἡ δεσποινὶς Κολὲν ἔμαθεν ὅτι οὐδὲν εἶχεν ἀκούσει, οὐδεὶς φθόγγος εἶχε δαήσῃ τὴν συγῆθῃ τῆς οἰκίας καθήρειαν.

Ἰκαναί διέρρουσαν οὕτως ἡμέραι. — Οὐδὲν! οὐδὲν! οὐδὲν!

Αἰφνης εἰς ἦχος ἀντήχησεν εἰς τὸ κενόν. Ὁ ποιητῆς ἀνεκίρτησεν, ἠγέρθη βίαιως, ἔλαβεν ἐν σπουδῇ τὴν ράβδον, τὸν πῖλόν του καὶ ἐτινάχθη πρὸς τὴν θύραν.

Ἀλλὰ φθᾶς ἐκεῖ ἐστὶ, ὡσεὶ καθηλωθεὶς ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ, τὸ οὖς τεταμένον ἔχων, εἰσπνέων ἐκαστὸν φθόγγον. Ἐπὶ τέλους σιγά, σιγά, ἐπιφασῶν ἥρεμα τὸ δάπεδον διὰ τῶν ἀκρῶν τῶν ποδῶν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν ὑποτιταγμένος, ἐκαθέσθη καὶ ἔβηκε τὸν πῖλόν του κατὰ γῆς. Ἐστῆριξε τὸ μέτωπον ἐπὶ τοῦ μήλου τῆς ράβδου του, ἐνευσεν εἰς τὴν δεσποινίδα Κολὲν, ἥτις ἠκολούθει ἐν σγῆ τὰ κινήματά του, νὰ καθίσῃ ὡσαύτως, καὶ ἤκρατο.

— Εἶνε ἐξόγον, εἶπεν.

— Ὀλίγον θλιβερόν, ἀπεκρίνατο ἡ πῖστη οἰκονόμος.

— Ὅχι, εἶνε ὠραῖον!

Καὶ, χωρὶς νὰ σάλευσῃ, παρέμεινε ὁλόκληρον ὥραν ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν ἐκείνην βροχὴν τῶν κρυσταλλίνων φθόγγων, ἥτις πίπτουσα ἐπὶ τοῦ σκεπτικῷ μετώπου του ἐφαίνετο δροσιζούσα καὶ μεθύουσα αὐτὸν ἐν ταυτῷ.

Ὁ Γκυττιγγερ, τρυφερὸς τις ποιητῆς, φίλος τοῦ Μυσσέ, κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐκστάσει ἐκείνῃ.

Καλὸς μουσικός, ὁ ἴδιος, ἀναγνωρίζει, μετὰ τὴν πτῆσιν τῶν τελευταίων φθόγγων, τὸν Βασίλειον τῶν Ὀλιῶν τοῦ Schubert.

Ὁ Μυσσὲ ἐφαίνετο ὡσεὶ μεταμόρφωθεὶς.

— Σὰν παῖζῃ συχνὰ οὕτω, ἐμορμύρισε, δὲν θὰ ἐξέρχωμαι πλέον.

Καὶ τῶνόντι, ἐφεξῆς σπανιώτατα ἐξήρχετο, φοβούμενος μὴ ἡ ἐμπνευσμένη καλλιτέχνις, ἥτις ἐνεφύσα τὴν ψυχὴν αὐτῆς εἰς τὸ θεῖον ἐκείνο ὄργανον, παύσῃ κατὰ τὴν ἀπουσίαν του.

Ἀρκετοὶ οὕτω παρήλθον μῆνες. Ὁ ποιητῆς ἀνέμενε ἀδιαλείπτως τὴν μουσικὴν τῆς νέας ἐκείνης Μούσης, ἥτις ἐπανῆγε τὴν γαλήνην ἐν τῇ ψυχῇ του.

Ὅταν τὸ κλειδοκῦμβαλον ἤχει, ὁ κάλαμος ἐπιπτεν ἐκ τῶν χειρῶν του.

Ἐνίοτε ὁ Γκυττιγγερ ἦτο ἐκεῖ, συμμεριζόμενος τὸν ἐνθουσιασμόν του ὑπὲρ τῆς θαυμασίας ἐκτελεστρίας τῶν ἐμπνευσμένων ἀριστοτεχνῶν.

Τῷ ἔλεγε τὰ ὀνόματα τῶν ἐκτελουμένων ἔργων.

Ἀλλ' εἰς τί ἐνδιέφερε τὸ ὄνομα ἐκείνου, ὅπερ ἤρχετο ἐξ οὐρανοῦ;

Ὁ Μυσσὲ δὲν ἠθέλησε ποσῶς νὰ γνωρίσῃ ἐκείνην, ἢν ἠρέσκετο νὰ πιστεύῃ ὡς ὅν τι ἐκ τῶν Σηραφείμ, οὐτινὸς ἡ ψυχὴ ἐδονεῖτο ἐν συμφωνίᾳ πρὸς τὴν ἰδίαν του.

Ἄγνη περιπτύξις τῆς μουσικῆς καὶ τῆς ποιήσεως.

Τὸ ἀλλήγορικόν τοῦτο πᾶθος διήκει ἀπὸ ἐξ ἡδῆ μῶνων, ὅταν ὁ ποιητῆς, ἀσθενέστερος γινόμενος, κατόστη κώφους. Κατ' αὐτὸν

τοῦτον τὸν χρόνον τὸ κλειδοκῦμβαλον εἰσέγα, ὡσαύτῃ ἡ μουσα εἶχεν αἰσθανθῆ, ὅτι δὲν ἠδύνατο ν' ἀκουσθῆ πλέον.

Ἡ δεσποινὶς Κολὲν μάλλον ἀπασχολημένη ἡμέρα τῇ ἡμέρῃ ἐν ταῖς πρὸς τὸν πτωχὸν κύριόν της περιπολήσειαν, ἐλπισόμενη σπῆν ἐξ ὑψους φωνῆν.

Ἐβδομάδες τινὲς ὀδυνηραὶ διέρρουσαν ἐτι. Ὁ Ἀλφρέδος Μυσσὲ ἐπέσε κληῖρας, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Παῦλος διὰ πολλοῦ κίπου κατώρθου ν' ἀποσπάσῃ λέξεις τινὰς ἐκ τοῦ στόματος ἐκείνου, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἀκούσῃ πλέον.

Δὲν ἔφινε σχεδὸν τὴν κλῖνην, ἐφ' ἧς ὁ ποιητῆς ἐκείτο ἀδρανῆς.

Ἀλλὰ δύο ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του εἶδεν αὐτὸν αἰφνης αἰγλήσαντα.

Τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ στόματος ἔχων, τῷ εἶπεν:— Ἀκούσον! Παῖζε!

Συνέχων τὴν πνοὴν αὐτοῦ, ἠκολούθει κατὰ διάνοιαν ρυθμὸν τινὰ ὑπ' αὐτοῦ μόνον ἀκουόμενου, συμφωνίαν τινὰ ἰδεώδη.

Οἱμοὶ! τὰ εἰς τοὺς γλήνους θορύβους κεκλεισμένα ὡτῶ του, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ συλλαβῶσιν ἤχων ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων.

— Ἀκούεις; ἔλεγε συχνάκις εἰς τὸν ἀδελφόν του, ὅστις ἐθίθει ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ τὴν σκίαν τοῦ θανάτου, ὡσεὶ οὐρανίαν ἀκτίνα. Εἶνε ἐκείνη! Εἶνε ὠραῖον! Θεῖον!

— Εἶπέ μοι τὸ ὄνομά της, τῶρα θέλω νὰ τὴν γνωρίσω.

Ὁ Παῦλος ἐζήτησε τὴν δεσποινίδα Κολὲν. Αὐτὴ ἠγνοεὶ τὸ ὄνομα ἐκείνης, περὶ ἧς οὐδέποτε εἶχεν ἐναθῶληθῆ.

Ἀλλ' ὁ ἀσθενὴς συνεταράσσετο. Ἀνυπομονῶν ἐπανελάμβανε: Τὸ ὄνομά της; Θέλετε νὰ μοὶ τὸ κρύψητε; ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ μάθω. Τὸ ὄνομά της!

Καὶ ἐκ νέου ἤκρατο τῆς ἐσωτερικῆς μελωδίας, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἔλαμπον καὶ ἐφαίνετο αἰσθάνομενος τὴν μακαριότητα τῶν ἐκλεκτῶν.

Ἐπειτα, ὡσεὶ ἀρπυνίζομενος ἐκ τοῦ ὀνείρου ἐκείνου, ἐπανεἶλε δι' ἀτάκτου φωνῆς:— Λοιπὸν! τὸ ὄνομα αὐτοῦ!!

Τότε ὁ Παῦλος ἐπέμπε τὴν οἰκονόμον ὅπως τὸ μάθῃ παρὰ τοῦ οἰκοφύλακος.

Ἡ δεσποινὶς Κολὲν ἔμαθεν ὅτι ἐκαλεῖτο δεσποινὶς δ' Ἀρτιγῶ. Ἀλλ' ὅτι εἶχεν ἀποθάνει, καθ' ὃν χρόνον ὁ Μυσσὲ κατέστη κώφους, καὶ ὅτι ἐκτοτε τὸ κλειδοκῦμβαλον ἦτο ἄφωνον.

Συλλαβὴν πρὸς συλλαβὴν ὁ Παῦλος ἠδυνήθη μετὰ κόπου νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὸ οὖς τοῦ ποιητοῦ. Τὸ ἤκουσεν ἐκείνος καὶ τὸ ἐπανεἶλεν ὀνειροπολῶν.

Τοῦτο ὑπῆρξεν τὸ τελευταῖον ὄνομα γυναικὸς, ὅπερ ἀπέπτη τῶν χειλέων του.

(Μετάφρ. Ἰην.) Amélie Ernst.

Η ΠΙΝΥΣ

Ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ ἡ Πινὺς ἀναμνησκουσάν ἡμῖν καὶ ἕτερον κλέος. Οἰδὲν θ' ἀναζητήσωμεν ἐν αὐτοῖς ἔργον τέχνης ἀλλ' ἐπὶ τοῦ βράχου, ὅθεν ἀπενέμετο ἡ δικαιοσύνη, ἐπὶ τῶν ἀξέστατων ἰδρῶν, ἐνθά

σήμερον ἀναπαύονται οἱ αἰπόλοι, ἐπαναθλίπαμεν νοεράς τοὺς κριτὰς τοῦ Ὄρεατος, τὸ δικαστήριον, ὅπερ ἐφήρμοξε τοὺς δρακοντίους νόμους, τοὺς ἐρμηνεῖς τῶν φιλακθράπων τοῦ Σόλωνος νομοθετημάτων, καὶ τὸν ἄγιον Παῦλον, φέροντα εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὸν Θεόν, ὃν ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Φειδίας προσέφητευσαν, καὶ ὃν αὐτὴ αὐτὴ ἡ πολιτεία, ὑπὸ μυστηριωδῶν προαισθημάτων κατεγομῆν, ἀνεπίσθητως εἶχεν υποδείξει. Εἰς τὸ βῆμα τῆς Πινυὸς ἀνέρχεται τις ἀπὸ τοῦ λιθίνου κλισίου. Ὁ ρήτωρ ἐδέσποξε τοῦ πλήθους, ὅπερ πρὸ αὐτοῦ ἐζεινετο εἰς ἡμικύκλιον, οὐτινὸς τὸ σῆμα ἀναμνησκῆσαι τὰς σημερινὰς αἰθούσας τῶν θεαμάτων. Ἀπὸ παντός δὲ σημείου τοῦ περιβόλου ἤκουτο ἡ φωνὴ του.

Οἱ ἐν ὑπαίθρῳ ἀγορεύοντες ἐν τῇ πατριδὶ ἡμῶν πολλὰς ὑφίστανται δυσκολίας, ἵνα ἀκουσθῶσιν. Εἶνε δὲ καὶ τοῦτο ἐκ τῶν ἀπειρασίμων βασάνων, ἃς δοκιμάζουσιν οἱ πολιτευταί. Ὅστις ὑποχρεοῦνται ν' ἀποπειραθῶσι τοιοῦτον τι, βλέπουσα ταχεῖως τὸ ἀνωφελεὶς τῶν προσπαθειῶν τῶν ἐν ἑαυτοῖς νὰ ἐκλαρυγισθῶσιν, ἀλλὰ ματαίως; ἡ φωνὴ τῶν δὲν θὰ ὑπερβῆ τὰς πρώτας σειράς τῶν ἀκροατῶν. Οἱ δὲ μάλλον ἀπέχοντες τοῦ ρήτορος ἀναγγέλλουσι τοῦτο παρῆθους διὰ τοῦ ἀνιῶτος ἢ ἀφηρημένου ἤθους τῶν ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ τῶν θορυβωδῶν συνδιαλέξεων τῶν.

Οἱ Ἕλληνες ρήτορες ἦσαν εὐτυχέστεροι. Οἱ λόγοι των ἐξικουόντο εἰς μεγάλην ἀποστασιν δια μέσου καθαροῦ καὶ κούφου ἀέρος. Ἐδοκιμάσαμεν τοῦτο πολλάκις. Εἰς ἐξ ἡμῶν ἀνήγορε τὸ βῆμα, αὐτὸ ἐκείνο τὸ βῆμα, ἀφ' οὗ ὠμίλει ὁ Δημοσθένης. Ἀπασυρόμεθα οἱ ἄλλοι εἰς τὰ μάλλον μεμακρυσμένα σημεῖα τῆς Πινυὸς, καὶ ἠκούομεν πάν ὅτι ὁ ἐπὶ τοῦ βήματος φίλος ἔλεγε, χωρὶς οὐτος νὰ ὑψοί τῃ φωνῇ ἀνα τρῶ συνηθούς τόνου.

Ἐφανταζόμεθα τότε ὅποιον παρεῖχε ἀποτελεσμα ἐν τῷ περιβόλῳ ἐκείνῳ ἡ μεγάλη εὐγλωττία καὶ κατενοῦμεν τὴν δύναμιν, ἢν ἤσκει ὁ λόγος ἐκ τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἀθηνῶν δημοκρατίας, ἥτις παρίστατο ἐκεῖ ὅλην, πλήρως συγκαίνιστος. Οὐδένος ἀστοῦ τὴν προσοχὴν διέφευγον τὰ σχήματα καὶ τὸ βλέμμα τοῦ ρήτορος. Ἐκεῖ ἡ κυβερνήσις προήρχετο εὐθὺ ἀπὸ τοῦ λαοῦ διὰ τῆς μεγαλοφίας ἢ ἀπλῶς διὰ τῆς ρητορικῆς ὑπεροχῆς. Οὐδὲν δίαμμεσον, οὐδεμία περιτολή, ὡς ἐν ταῖς πολυαριθμοῦς συνελεύσεσιν ἡμῶν ταῖς διεσκορπισμέναις ἐπὶ εὐρέος ἐδάφους. Ὁ Περικλῆς ὠμίλει καὶ συμπάσα ἡ πολιτεία, θελωμένη ἢ ἀνταρρασσαμένη, ὑπήκουε εἰς τὴν φωνὴν του.

Οὐδέμια ἐπίδρασις ἦτο μάλλον προσωπική, οὐδ' ἠσκειτο ἀμεσῶς τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ ἀνθρώπων. Δύναται τις νὰ παραβάλλῃ πρὸς ταῦτα μόνον τὴν αὐθεντίαν Πέτρου τοῦ Ἐρημίτου ἢ τοῦ ἁγίου Βερνάρδου, ἀγορευόντας εἰς τὰ πλήθη ἐν ὑπαίθρῳ. Σήμερον οἱ ὀπλίται δὲν βλέπουσι πάντες, οὐδὲ γνωρίζουσι καὶ τὸν στρατηγόν, ὅστις θὰ τοὺς ἀνηγήσῃ εἰς τὸν πόλεμον, οὐδὲ γινώσκουσι καὶ ἀνακηρύττουσιν ἡγήμονα των. Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἡμῶν ἀθηναϊκῇ δημοκρασίᾳ

οὐδεὶς Ἀθηναῖος, ὁ μὴ ἀκούσας τὸν ἀρχοντα τῆς πολιτείας καὶ μὴ δοκιμάσας τὴν ἐκ τῶν λόγων του ἐπιρροήν....»

(Μετάφρ.) A. MÉZIERES

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΑΙ ΚΥΡΙΑΙ ΤΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Καὶ ἤδη ὁ λόγος περὶ τῶν κυριῶν, Πρωτῆ παρουσάζεται. ὁ κ. Ἀσώπιος, οὐχὶ ὡς ἀνατολίτης καθολικός προπροσευόμενος τῶν κυριῶν ἀς συνοθεύει, ἀλλ' ὡς φιλόσοφον ὀδηγὸν ἐνθαυρῶν τὰς συνεργάτιδας του, καὶ ἀνθροπολίστων οὕτως εἶπεν τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὗ θὰ τὰς φέρῃ διὰ σοφῆς ἀληθῶς μελέτης τῆς Γενεαῖος κατὰ τὴν ἀρχαίτητα: «Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πάντοτε ὅ,τι ἀρέσει εἰς τὰς γυναῖκας. Ἐὰν τοὺς θέλετε μεγαλοῦ καὶ ἐναρέτου, διδάξατε εἰς αὐτάς, τί εἶνε μεγαλειὸν καὶ ἀρετῆ.» Ἐπὶ τῆς ιδέας ταύτης τοῦ Ρουσσῶ βασιζει τὴν μελέτην του καὶ λέγει: Ἴδου τίς ἡ γυνὴ ἐν Ἀνατολῇ τότε, Ἴδου τίς αὐτὴ ἐν Ἑλλάδι, ἐν Ρώμῃ καὶ τίς ἐν τοῖς πρώτοις τοῦ Χριστιανισμοῦ χρόνοις. Παρουσιάζων δὲ ἐκ παραλλήλου τοὺς ἀνδρας φθάνει εἰς συμπεράσματα τόσον ὠραία, διὰ τὸ μέλλον, ἐὰν θέλωσιν αἱ γυναῖκες, ὥστε βεβαίως αὐταὶ θὰ θελήσωσιν, ἵνα ἐξωραίσωσι τὸ μέλλον τῆς ἀνθρώπιότητος. Λέγει καὶ τινα κατὰ τῆς ἀγαμίας. Καὶ εἴμεθα ὅλοι συμφωνοί, καὶ ἰδίᾳ αἱ κυριαί. Ἀλλ' αὐταὶ θὰ θυμώσωσι καὶ ὀλίγον διὰ τινὰς παρεκβάσεις του; δι' ὧν ἀντικρούει μὲν, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνει—ὡς πράττουσιν αἱ κακαὶ γλάσσαι—κατηγόριας τινὰς κατὰ τῶν γυναικῶν, ἐκστομισθείσας βεβαίως ὑπὸ ὑποψηφίων, ἀποτυγόντων ἐν ἐρωτικα

Table with 3 columns: Δεκάμβριος, Ημερομηνία, Ημερ. Ημερ. and Ημερ. Ημερ. Content includes dates and names like Σάββ. Σπυρίδωνος, Κυρ. Εὐσταθίου, Δευτ. Θύρσου, Τρίτη. Ἐλευθερίου, Τετ. Ἀγγαίου, Πέμπτ. Δανιὴλ, Παρ. Σεβαστιανῶν.

ΕΟΡΤΑΙ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 12. Ὁ ἅγιος Σπυρίδων ἐγεννήθη ἐν Κύπρῳ καὶ ἦν πρότερον ποιμὴν προβάτων. Ἀπεθανούσης τῆς συζύγου αὐτοῦ—ἔξ ἧς εἶχε γεννηθεῖ θυγατέρα, τὴν Εἰρήνην—προεχειρίσθη εἰς ἐπίσκοπον Τριμυθούτων διὰ τὴν εὐσέβειαν, καὶ πᾶς πολλὰς ἀρετὰς αὐτοῦ. Μετὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ Ἀ' Οἰκουμένης Συνόδου, ἐν ἣ ἀπεστάμωσε δι' ἀπλουστάτων καὶ λογικωτέρων ἐπιχειρημάτων τοὺς μεγαλοφρονούντας ἐπὶ παιδείᾳ καὶ σοφίᾳ Ἀρειανούς. Ἀπέθανε δὲ τῆ 350 μ. Χ. ἔτει. Τὸ ἱερὸν αὐτοῦ λείψانون μὲχρι τῆς Ζ' ἐκατονταετηρίδος ἔμενεν ἐν Κύπρῳ, περὶ δὲ τὸ 750 μετανήχθη εἰς Κων/πολιν καὶ ἐναπετέθη ἐν τινι ἀδοθιναῷ. Ἐκείθεν παρέλαβον τὰ λείψανα τοῦ τε ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ τῆς ἁγίας Θεοδώρας ἱερέως τῆς Γεωργίας Καλοχαίρης λεγόμενης, ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κων/πόλεως, διὰ τῆς Σερβίας δὲ καὶ τῆς Ἡπείρου μετεκομίσεν αὐτὰ εἰς Κέρκυραν. Καὶ τὸ μὲν λείψانون τῆς ἁγίας ἐθεωρήθη τῷ κοινῷ τῆς Κερκύρας, τὸ δὲ τοῦ ἁγίου μένει μέχρι σήμερον, κατὰ κληρονομικὸν δικαίωμα, πολύτιμος θησαυρὸς εἰς τοὺς ἀπογόνους τοῦ ἱερέως Καλοχαίρη. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ διὰ πολλὰ θαύματα ὃ ἅγιος Σπυρίδων θεωρεῖται ὁ πολιούχος καὶ προστάτης τῆς νήσου Κερκύρας.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 13. Ἡ ἁγία Λουκία ἦτο ἐκ Συρακουσῶν. Μνηστευθεῖσα Πασχάσιον τινὰ ἐπειράτο νὰ προσελκύσῃ αὐτὸν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· μὴ δεχόμενος δὲ οὗτος τὸν ὄρον τοῦτο τοῦ γάμου, διέβαλεν αὐτὴν πρὸς τοὺς ἀρχοντας, καὶ οὕτως ἡ ἁγία ἀπέθανε μαρτυρικῶς τῆ 304 μ. Χ. ἔτει.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 14. Ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος ἦν Ρωμαῖος τὴν πατρίδα· διαμείνας δὲ ὄρανας πατρός, προσνήχθη ὑπὸ τῆς μετρὸς αὐτοῦ Ἀνθείας εἰς τὸν ἐπίσκοπον Ρώμης, Ἀνίκητον ἢ Ἀνικήτην λεγόμενον, ὅστις ἐπαίδευσεν τὸν φύσει ἐνέριτον καὶ εὐσεβῆ νέον εἰς τὰ ἱερὰ γράμματα, νεώτερον δὲ ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον Ἰλλυρικῶν. Ἐτελεύτησε τὸν βίον μαρτυρικῶς τῆ 126 ἔτει, ἐπὶ τῶν διωγμῶν τοῦ Ἀδριανοῦ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 17. Ὁ ἅγιος Διονύσιος ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ, ἦν δὲ υἱὸς εὐσεβῶν καὶ πλουσίων γονέων, τοῦ Μωκίου καὶ τῆς Παυλίνας. Ἐκ νεότητος εἰσῆλθεν εἰς τὴν κατὰ τὰς Στροφάδας νήσους βασιλικὴν μονήν, ἔνθα ἐνεδύθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα. Εἶτα προεχειρίσθη εἰς ἀρχιεπίσκοπον Αἰγίνης, ἔνθα διέμνε ἐπὶ μακρὸν χρόνον, μεθ' ὃ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Ζάκυνθον καὶ ἀπέθανεν ἐν εἰρήνῃ τῆ 1624 ἔτει. Τὸ λείψانون τοῦ ἁγίου σώζεται ἐτι ἐν Ζακύνθῳ, ἧς εἶνε πολιούχος καὶ προστάτης.

ΜΙΚΡΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Ὁ ταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ κ. Πουρναρᾶ, διωρίσθη καθηγητὴς τῶν στρατιωτικῶν μαθημάτων πρὸς τῷ βασιλεπιδιαι Νικολάῳ. — Τὸ σχολεῖον τῶν βωμηγῶνων διὰ νόμου μετονομάζεται «Μετσοβίον», τροποποιῶνται δὲ τινες τῶν διατάξεων τοῦ περὶ αὐτοῦ νόμου. — Ὁ συνταγματάρχης τοῦ Πεζικοῦ καὶ Φρουραρχὸς Ἀθηνῶν κ. Α. Μακρῆς τίθεται εἰς ἀποστράτευσιν, προ-

αγόμενος εἰς ὑποστράτηγον, ἀντ' αὐτοῦ δὲ διορίζεται φρουραρχὸς ὁ συνταγματάρχης κ. Ἀντωναρζοπούλος.

ΕΓΧΩΡΙΑ

Οἱ βουλευταὶ τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἀπεχώρησαν ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος ἐκ τῆς Βουλῆς· οὗτο δὲ συνεδρίαζοντα ἔκτοτε ἐν ἀπαρτίᾳ ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον τῆς—Αὐριῶν ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις τοῦ Βασιλέως, εἰσεργαζόμενοι εἰς τὸ 44ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐν τῷ ἀνακτοριῶν νῆφ φαλῆσεται δοξολογία, τῇ δὲ Δευτέρᾳ δίδεται μέγας χορὸς ἐν τοῖς ἀνακτορίοις ἐπὶ τῇ ἀφιξίᾳ τῶν βασιλοπαίδων.—Κατὰ τὴν ἐνεργηθεῖσαν τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ἐκλογὴν ἐν τῷ νομῷ Μεσσηνίας ἐξελέγη βουλευτὴς ὁ τῆς Κυβερνήσεως ὑποψήσιος κ. Καραγκυλὸς διὰ μεγάλης πλειοψηφίας.—Τὸ προσεχὲς ἔτος, συμπληρουμένης εικοσιπενταετίας ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἑλληνικὸν θρόνον ἀναρρήσεως τοῦ βασιλέως Γεωργίου, ἀπερραξίθη νὰ ἐορτασθῇ δημοσέλιως ἡ ἐπετηρὴς αὐτῆ. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ τῆς ἐορτῆς ταύτης θὰ τελεσθῶσι τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ζαππεῖου μεγάρου καὶ θὰ γίνῃ Ὀλυμπιακὴ Ἐκθεσις ἐν αὐτῷ.—Δι' ἐγκυκλίου ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἐκοινοποίησε πρὸς ἅπαντα τὰ σώματα τοῦ στρατοῦ τὴν πρὸς αὐτὸν πεμφθεῖσαν ἀποχαιρετιστήριον ἐπιστολὴν τοῦ ἀπελθόντος στρατηγοῦ Βαστέρ, ἐν ἣ οὗτος διατρανεῖ τὴν πρὸς τὸν στρατὸν ἀγάπην καὶ ὑπόληψίν του.—Περὶ τὰ τέλη τῆς ἐπιούσης ἐβδομάδος ἐπανακάμπουσιν ὁ μὲν διάδοχος Κωνσταντῖνος εἰς Γερμανίαν, ὁ δὲ βασιλεπιδιαι Γεωργίος εἰς Δανίαν πρὸς ἐξακολουθήσιν τῶν σπουδῶν αὐτῶν.—Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Ἀθηναίων ἔλαβεν ἐντολὴν τοῦ νομάρχου, ὅπως ἐξεύρη τὸ καταλληλότερον οἰκοπέδον, ἐφ' οὗ θὰ ἀνεγερθῇ ἑθνικὸν θέατρον, χορηγούμενος τοῦ βασιλέως ἐκ τῶν γρημάτων, ἅτινα ὁμογενεῖς κατὰ καιροὺς ἔβηκαν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ.—Ὁ διάσημος γάλλος ἠθοποιὸς κ. Κοκλὲν ἀφίκετο τῇ παρελθούσῃ Τετάρτῃ ἐνταῦθα καὶ, δούς δύο παραστάσεις ἐν τῷ θεάτρῳ, ἀνεχώρησε χθὲς εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

Κατ' αὐτὰς ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν ψήφισιν τῆς Βουλῆς διάφορα ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια.—Ἡ ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου συσταθεῖσα ἀγωνόδικος ἐπιτροπία, ἥρις ἐκρίνε τὰ εἰς τὸ «Συμβουλευτικὸν διαγωνισμῶν» ὑποβληθέντα ἱατρικὰ βιβλία, εἰς οὐδὲν ἀπένευμε τὸ γέρας ἀπονείματα μόνον χιλιόδραμον ἀμοιβὴν εἰς πραγματεῖαν περὶ πυρετῶν τοῦ ἱατροῦ κ. Α. Βάρφα, καὶ πεντακοσιόδραμον εἰς ἑτέραν περὶ χολέρας τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ἱατροῦ κ. Δ. Οἰκονομοπούλου.—Διωρίσθησαν καθηγηταὶ τοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου τῆς ἑλληνικῆς μὲν γλώσσης οἱ κ. κ. Γ. Μιτρωῖτης, Κ. Κόντος καὶ Δ. Σεμιτέλος, τῆς δὲ λατινικῆς ὁ κ. Σ. Βάσσης.—Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ κκ. καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, μέχρι κανονισμοῦ τῶν ἐδρῶν, ὠρίσθησαν διὰ νόμου εἰς 55.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Συνίστάται ἐνταῦθα, παρὰ τῷ Κεντρικῷ, μουσεῖον ἐκτύπων ἀγαμάτων, ἐν ᾧ θὰ περιληφθῶσι τὰ ἔκτυπα τῶν καλλίστων ἀγλματῶνων πάσης ἐποχῆς.—Παρὰ τὰς θήβας ἀρχαιοκάπηλοι ἀνεύρησαν μεγάλης σπουδαιότητος ἀρχαία χαλκὰ ἀγλματα ἐν τῷ ἀρχαιοτάτῳ ἱερῷ τῶν Καθίσρων. Ὁ ἑφορὸς τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Καθβαδίας ἀνεκάλυψε καὶ κατέσχεσε τινὰ τούτων.—Παρὰ τὸ Μεταξοῦρ-

γεῖον, γενομένων ἀνασκαφῶν, ἀνεκαλύφθησαν τινὲς παλαιαὶ, ἄλλοι μὲν ρωμαϊκῆς ἐποχῆς, ἄλλοι δὲ παλαιότερας, εὐρέθησαν δ' ἐν αὐτοῖς μικρὰ χρυσὰ ἀντικείμενα, δοχεῖα ὑάλινα καὶ πήλινα, ἐτι δὲ καὶ ἀγλματιῶν πήλινων, παριστῶν ὡς εἰκάζεται, τὴν Ἀφροδίτην.

ΕΞΟΤΕΡΙΚΑ

Τοῦ ροῦξία. Ἐνεκὰ τῶν ἐν Ρωσσίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ γενομένων πολεμικῶν παρασκευῶν ἡ τουρκικὴ κυβερνήσις διέταξε ν' ἀνασταλῇ ἡ ἀπόλυσις τῶν ἐφείρων, νὰ ἐνισχυθῇ δὲ τὸ πυροβολικὸν καὶ ἱππικὸν καὶ ἡ ἐν τῇ Μακεδονίᾳ ὑπάρχουσα στρατιωτικὴ δύναμις.—Γ α λ λ ί α. Τὸ παρελθὸν Σάββατον ἐκκηρύχθη ἡ λήξις τῶν γαλλικῶν Βουλῶν.—Ἀ γ γ λ ί α. Ἡ ἐνταξίς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἀγγλικῶν κοινοβουλίου γενήσεται τὴν 9 Φεβρουαρίου (ν) ἐπιούσης ἔτους.—Ἐν τινι συλλαλητηρίῳ συντηρητικῶν ὁ λόρδος Σαλισβούρι εἶπεν ὅτι ἡ εἰρήνη εἶνε ἐξησφαλισμένη τὸ γε νῦν ἔχον.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἄνε μοῦ ὦ. Ἐγνωρίζομεν ὅτι ὁ Ἥλιος στεγνώνει τὰ φορέματα, ἀλλ' ἐτι μεταβάλλεται καὶ εἰς πλύστραν, τοῦτο μόνον προχθὲς τὸ ἐράθομεν.—Κ' Πάλιν τὰ ἴδια; Σὰς εὐχαριστοῦμεν.—Ι. Γ. Ν. Εὐχαριστῶ καὶ κατεπευγόντως, ὡς βλέπετε, ἀλλὰ μὴ τινὰ παραλλαγὴν, δι' ἣν θὰ μὰς συγκωρησθε.—Σ. Ζ. Βόλον. Ἐὰν ὁ κ. Β. δὲν ἔλαβε φύλλα τοῦ π. εἰ ἡ προηγουμένη Διεύθυνσις θὰ τῇ τὰ πέμψη βεβαίως εἰδοποιήσεια. Τῷ ε. ε. ἡ ὄρεϊλὴ του εἶνε ἄλλη. Τὰ δὲ ὄρ' ὡμῶν ζητούμενα φύλλα εὐχαριστῶς στέλλομεν, ἀλλὰ οὐχὶ ἐπὶ πληρωμῇ.—Ε. μ. Γ. Ψ. Βουνοῦρον. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν συνημοσίαν, ἀλλὰ θὰ ἐπιοτιμώμεν ν' ἀποτελεσθῇ αὐτὴ ἀπὸ ν' ἐὰν συνδρομητρίαι: θὰ ἦτο μία εὐγενής· ἐκ μέρους τῶν ἐκδίδουσι ἴδια τὰ φύλλα τῆς γνώσεως, ἐκδίδουσι ἡν ἡμεῖς ἴδια θὰ ἐξετιμώμεν. Ὅσον διὰ τὸν προστατευόμενον τὰς ἐπάτη εἰς φυγὴν.—Μ. Σ. Ἡ Ἐνολλα τρεῖς μικρὰ μανία ἔστιν... ἐν Ἑλλάδι.—Π. Η. Α. μισόν. Τὰ ζητούμενα εἶχον σταλῆ ἐκ δευτέρου. θὰ τὰ πέμψομεν καὶ ἐκ τρίτου. Γράφομεν ταχυδρομικῶς.—Σ. Π. Πεζοῦρα. Ἐπιοτιμώμεν κατὰ σὰς ἴδωμεν.—Νάφρα β. Νὰ ἔχησθε λοιπόν.—Μ. Α. Μ. Ἀκριβέστερον μαθηματικὸς τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον τοῦ ἡμετέρου. Ὁ κ. Καλλίγας παρατραεῖ εὐφως ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ του Δικαίῳ, ὅτι μετὰ 240 αἰῶνας ὁ ἀπόγονος ἡμῶν θὰ σπείρωσι τὸν Ἰουλιον καὶ θὰ θείρωσι τὸν Ἰανουάριον, ἐὰν μὲχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διατηρηθῇ τὸ Ἰουλιανόν, διότι τότε, καὶ τὰ θὰ εἶνε θαρινὸς μὴν, ἡ ὥρα ὅμως τοῦ ἔτους θὰ εἶνε χειμερινή.—Μίς. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐν Ἀθήναις, ἀπὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας ἀνήρτων δέσμη ἐρίων, ὅταν ἐγενάτο θάλλυ διὰ τοῦτου δ' ὀπνεύον ὅτι τῆς γυναικὸς χρεὸς ἦτο τὰ οἰκιακὰ ἔργα. Ἀλλὰ οἱ καιροί, βλέπετε, ἀλλάξουσιν.—Γ. Ψ. Ἐτινε λάθος. Γράφομεν ταχυδρομικῶς.—Ἀ γ γ ἔ λ φ. Αὐστρωγὸς ἀδυνατοῦμεν, ἀποφασισαντες ἦδη νὰ μὴ θίξωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο.—Α. Α. Μ. Τὰ στέλλομεν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι οὐδὲ λεπτὸν θὰ μετρήσθη τῷ κ. Ι. Δ. θὰ μὰς ἀρνηθῆτε τὴν μικρὰν ταύτην χάριν;—Ἐ κ τ ρ ὠ μ α τ ι. Κάμετε τὸν σταυρὸν σας καὶ ὑπομονή. Συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ ἐορτῇ του, καὶ τοι ἄργα.—Δ. Π. Π ἄ ρ ο ν. Μὲ τὸ ἐπόμενον.—Σ. Δ. Σ. Μανσοῦραν. Συνδρομὴ ἐλήφθη ἄπορία λυθήσεται μὲ τὸ ἐπόμενον δι' ἐλλειψὴν γήρου.—Βι β λ ι ο μ α ν ε ι. Σὰς συνιστοῦμεν ἀνεπιφύλακτως τὸν Μικρόν Θησαυρόν του κ. Γιάνναρη. Ὅσον διὰ τὴν οἰκογενεακὴν σας Βιβλιοθήκην ἐξηγηθῆτε καλλίτερον ἢ ἔλθετε νὰ μὰς εἰρήσει.—Σ. Χ. Κ α ἶ ρ ο ν. Ἐλήσθη ἐπιστολή σας, καθ' ἣν σατημὴν σφραγίσκομεν τὰ ἴδ. Γράμματα. θὰ συμμορφωθῶμεν πρὸς ὅλα εὐχαριστῶς.